

Szaksztályi értesítő.

I. Szaksztályunk közgyűlése.

Az Erdélyi Muzeum-Egyet bölcsélet-, nyelv- és történet-tudományi szaksztálya 1890. január 26-án, d. e. 11 órakor tartotta meg évi rendes közgyűlését.

Elnökölt dr. Szász Béla, szaksztályi alelnök. Jegyzett a titkár.

A szaksztályi tagok közül jelen voltak: Dr. Felméri Lajos, dr. Erődi Béla, Moldován Gergely, dr. Schilling Lajos, dr. Szinnyi József, dr. Széchy Károly, dr. Török István, dr. Vajda Gyula.

Alelnök dr. Szász Béla előadván, hogy dr. Szamosi János szaksztályi elnök betegsége miatt őt kérte meg e közgyűlés vezetésével, a szaksztály tagjait egy pár meleg szóval üdvözölve, a gyűlést megnyitja.

Ezután dr. Hegedüs István titkár előadta a választmány következő jelentését:

Mélyen tisztelt Közgyűlés!

Ismét egy évet pergetett le az idő nagy homok órája. A tova tűnt évre visszatekintve: fölvetjük a kérdést, ha tettünk-e valamit mi nem enyész el a futó idővel, ha dolgoztunk-e a bölcs Isten által adott talentumaink felhasználásával az örökkévaló czélokért? És hol van szentebb, az emberi méltóságnak megfelelőbb az örökkévaló czélok sorában: az igazság kutatásánál. Az örök rejtélyes Isis lepleit nem a saisi ifjú vakmerőségével, de a munka, szorgalom és lankadatlan törekvés jogával meglebbenteni: ez növeli a belső: az igaz ember értékét.

Szaksztályunk a letűnt évet a legtermékenyebb évek sorába helyezheti. És a teljesített kötelesség nyugodt öntudatával mondhatjuk el, hogy az a tudományos tevékenység, melyet kifejt, mind többek érdeklődését kelti föl. Az a vaskos kötet, melyet van szerencsénk a t. szaksztálynak bemutatni, mint a múlt évi munkásság irodalmi emlékét, az előző köteteknél tartalmasabb a dolgozatok számában, változatosságában és 35¹/₂ nyomtatott ívre terjed, múlt év 33¹/₂ ívre, tehát ismét 2 ívvel gazdagabb. Van benne 18 szerzőtől 22 dolgozat és 31 közlemény. A múlt évi kötetben volt 12 szerzőtől 17 dolgozat. E dolgozatok a következőleg oszoltak meg: Van széptani értekezés 3, magyar irodalomtörténeti 3, magyar honismeit és történelmi 3, magyar nyelvészeti 2, többnyire két-két közleménnyel, régészeti 4, melyek részben a régi Daciáról szóltak, köztük az apahidai sírlelet méltatása illusztrációkkal, világirodalmi 3, bölcsészeti 1 és könyvismertetés 3.

E dolgozatok értékéről természetesen a tudományos közvélemény hivatott itélni. És a jövőre buzdításul vehetjük, hogy a szaksztály tudományos munkásságáról úgy a helyi, mint a budapesti sajtó több ízben nagy elismeréssel nyilatkozott, a kiadványok VI. kötetét, mint irodalmi nyereséget méltatták a nyilvánosság legelőkelőbb közegei.

Nem a megelégedés érzetét, de a továbbra törekvés nyugtalanságát költi föl ez elismerés; de e nyugtalanság nélkül, melyet férfias munkával kell csilapítani, nincs haladás a tudomány nehezen megközelíthető Parnassusán. E helyen csak örömlünket fejezzük ki tagtársaink buzgalma felett és egyszersmind hálás köszönetünket az Erdélyi Múzeum-Egyletnek, melynek bőkezűsége e munkásságot támogatja. A lefolyt évben is 1500 frt segélyösszeggel gyámolítá kiadványainkat.

A mind élénkebb munkásság majdnem szükségessé tenné, hogy havonként jelenjenek meg a kiadványok, melyek most minden két hóban pontosan megjelentek.

Nem kevésbé örvendetes dolgot mondhatunk szaküléseinkről. Szakosztályunk tartott kilencz szakülést, melyeken részint maga a szerző, részint más választmányi tag, többnyire a titkár felolvasott, illetve bemutatott 21 dolgozatot, a múlt évben 15 dolgozatot. E 21 dolgozat közül: magyar történeti 4, magyar irodalom-történeti 5, népmeszei 1, régészeti 2, magyar nyelvészeti 1, széptani 5, világ-irodalmi 1, útikép 1, nemzetgazdasági 1. E 21 dolgozatot benyújtá 15 szerző. Tehát a felolvasások is szaporodtak. A közönség érdeklődése az utóbbi időben csökkent, mit főként annak lehet tulajdonítani, hogy városunkban más társulatok felolvasása is nagyobb arányban szaporodtak.

Választmányi ülés tartatott 3, melyek az egylet keblü ügyeit intézték, tagajánlatok, a kiadványok felöl határoztak. Zárülés tartatott 5, melyeken 12 szakosztályi tag választatott. Dr. Erödi Béla tankerületi főigazgató a Múzeum-Egylet tagjai sorából szakosztályunkhoz csatlakozott.

Szakosztályunk tagjai közül elhaltak: Rehák Gyula podolini és Nagy Alajos kegyesrendi tanárok. Szakosztályunk tagjainak száma a lefolyt évben 13-mal szaporodott. Jelenleg ven 95 rendes tag és a muzeumi tagok közül 28, összesen 123. Kiadványainkból helybelieknek 83, postán küldetett szét 108.

Meg kell emlékeznünk e helyen a súlyos veszteségröl, mely szakosztályunkat érte, pénztárnokának, Moritz Istvánnak halálával, ki mint a Múzeum-Egylet pénztárnoka pénzügyeinket kiváló pontossággal és lelkiismeretességgel kezelte. Áldás emlékezetén! Az egylet pénzügyeinek kezelését, ennek buzgó elnöke vette kezébe. Az általa a választmány elé terjesztett és minden tételében helyesnek talált számadás részletes adatait több tételekben összegezve, az 1889. jan 20-tól 1890. jan. 20-ig következő bevételeink és kiadásaink voltak:

I. Bevétel.

Pénztári maradvány múlt évröl	335.04
Múzeum-Egylettöl 1889-iki átalány	1500.—
Altenberger-kodex elárúsításából, kiadványokból és tagsági díjakból	256.74
Intercalaris kamatokból	22.60
Összesen	2114.38

II. Kiadás.

A kiadványok VI. kötet 1., 2., 3., 4., 5., és 6. füzetének nyomdai költsége	703.25
Ugyanazok írói tiszteletdíja	819.85
Szerkesztő tiszteletdíja	200.—
Irodai költségek, postaköltség	36.26

Szolga díjazása	20—
A kereskedelmi akademiának	35—
Összesen	1814·36
III. Pénztármaradvány	300·02
Összesen	2114·38

Álljon itt a választmány által 1890-re megállapított költségvetés:

Költségvetési előirányzat 1890-re.

A) Bevétel.

Pénztári maradék 1889-ről	300·02
Átalány a Muzeum-Egylettől	1500—
Tagsági díjakból 1889-re is hátralékos tagdíjakból	200—
Előfizetésekből és nyomtatványok eladásából	50—
Intercalaris kamatokból	25—
Összesen	2075·02

B) Kiadás.

Kiadványok VII. kötete 6 füzet, 5—5 ívvel, teljes kiadás	700—
Írói tiszteletdíj	850—
Irodai költség, posta	40—
Szerkesztő tiszteletdíja	200—
Kereskedelmi akademiának a helyiségért	35—
Szolga díjazása	20—
Összesen	1845—
Pénztármaradvány	230·02
Összesen	2075·02

Ezek után a t. közgyűlés ítéletére bizzuk mult évi munkásságunk megítélését. A mit a tudományos szellem ébresztése érdekében tettünk és tehetünk: azért köszönet a pártfogó Muzeum-Egyletnek és a t. szakosztály tagjai buzgalmanak. Mi a bennünk helyezett nagybecsű bizalomért maradunk hálaadósok. Kolozsvárt, 1890. jan. 20-án tartott igazgató választmányi ülésből.

DR. SZAMOSI JÁNOS,
e. i. elnök

DR. HEGEDŰS ISTVÁN,
e. i. titkár.

A közgyűlés helyeslő tudomásul vette a szakosztály jelentését és dr. Erődi Béla indítványára a t. választmánynak ez évi buzgó működéseért jegyzőkönyvileg fejezte ki köszönetét.

Ezután dr. Török István a számadásvizsgáló-bizottság jelentését olvasta, mely a titkárijelentésben látható, zárszámadást minden tételében helyesnek találta, elnököt az 1889. évi számadások terhe alól feloldoztatni javasolja. A közgyűlés dr. Szamosi János szakosztályi elnököt a számadások terhe alól feloldozza.

A választmány javaslata az 1890. évi költségvetésre nézve elfogadtatván, a bevétel 2075 frt 2 kr, kiadás 1845 frt, pénztármaradék 230 frt 2 krajczárban állapított meg

Ezután a tisztújítás ejtetett meg. Megválasztottak:

Elnöknek: Dr. Szamosi János.

Alelnöknek: Dr. Szász Béla.

Titkárnak: Dr. Hegedűs István.

Választmányi tagok lettek: Dr. Felméri Lajos, dr. Schilling Lajos, dr. Erődi Béla.

A gyűlés 12 órakor véget ért.

Az erdélyi Múzeum-Egylet bölcsélet-, nyelv- és történettudományi szakosztályának
tagjai 1890. febr. 24-én.

A tag neve	Lakhelye	Fizetett							Megjegyzés
		1884-re	1885-re	1886-ra	1887-re	1888-ra	1889-re	1890-re	
		frt	frt	frt	frt	frt	frt	frt	
Adorján Miklós áll. kép. tan.	Csurgó	2	2	2	2	2	—	—	előfizető 1889 óta tag
Balási Dénes tanár	Budapest	2	2	2	2	2	2	1	
Baligó János dr. tanár	N.-Károly	2	2	3	3	3	—	—	
Bajai cisterci-rendű főgymn.	Baja	—	—	—	—	—	2	—	
5 Békési Károly dr.	Kolozsvár	—	—	—	—	—	—	—	
Besenyei József gymn. tanár	M.-Vásárhely	2	—	—	—	—	—	—	
Bod Péter áll. isk. igazgató	N.-Szeben	—	—	—	2	2	2	—	
Bodó Ádám gymn. tanár	M.-Vásárhely	2	—	—	—	—	—	—	
Bodola László ref. gymn. tan.	Csurgó	2	2	2	2	2	—	—	
10 Bournáz Ernő gymn. tanár	Brassó	2	2	2	2	2	2	—	
Breán Kázmér gymn. tanár	Krassó-Lugos	2	—	—	—	—	—	—	
Budapesti VII. ker. áll. főgymn.	Budapest	—	—	—	—	—	—	2	
Czirbusz Géza dr.	Kolozsvár	—	—	—	—	—	2	—	
Csák Lajos	Szilágy-Somlyó	—	—	—	—	—	—	—	
15 Cserei József piarista tanár	Léva	2	2	2	2	2	2	—	
Dévai főreálisk. tan. könyvtár	Déva	—	—	—	—	—	—	2	
Dévai főreálisk. önképzőkör	Déva	—	—	—	—	2	2	2	
De Gerardo Antonina	Kolozsvár	—	—	—	—	3	3	—	
Endrei Árpád	Csurgó	—	—	—	—	—	2	—	
20 Erzsébetv. rk. gymn. tan. kara	Erzsébetváros	—	—	—	—	—	—	2	
Fazakas József	Kolozsvár	3	3	3	3	3	3	—	
Farkas Róbert prem. tanár	Kassa	2	2	2	2	2	—	—	
Farnos Dezső tanár	N.-Enyed	2	2	2	2	2	—	—	
Ferenczi Alajos gr. gymn. tr.	Zenta	2	2	2	2	2	—	—	
25 Fogarasi Albert ref. gymn. tr.	N.-Enyed	2	—	—	—	—	—	—	
Fülöp Adorján er. gymn. tr.	Zenta	2	2	2	2	2	2	—	
Geréb Márton ref. gymn. tr.	Kolozsvár	3	3	3	3	3	3	—	
Gerecse Péter dr. reálisk. tr.	Pécs	2	2	2	2	—	—	—	
Gergely Sámuel tanár	Kolozsvár	3	3	3	3	3	3	—	
30 Göi Arhur	Visegrád	—	2	2	2	2	2	2	
Gurnescevic Lajos	S.-A.-Ujhely	—	—	—	2	2	—	—	
Henning Rudolf	Déva	—	—	—	—	—	2	—	
Imre Lajos dr.	H.-M.-Vásárhely	—	—	—	2	2	—	—	
Jánosi Péter	Sz.-Udvarhely	2	2	2	2	2	—	—	
35 Kapossy Lucián dr.	Pápa	—	—	—	—	2	2	—	
Köln Norbert	Szilágy-Somlyó	—	—	—	—	—	—	—	
Kassai premonti főgymn.	Kassa	—	—	—	—	—	2	—	
Keil Alajos dr. prém. tanár	Kassa	2	2	2	2	2	—	—	
Király Pál reálisk. tanár	Déva	—	—	—	—	—	—	—	
40 Zilahy Kiss Béla	Kolozsvár	—	—	—	—	—	—	—	
Kiss Sándor keresk. isk. ig.	Kolozsvár	3	3	3	3	3	3	—	
Kolozsvár városi polg. iskola	Kolozsvár	—	—	—	—	—	—	2	
Kondor József főgymn. tanár	Csurgó	2	2	2	2	—	—	—	
Kónya Ferencz ref. gymn. tr.	Miskolcz	2	2	2	2	—	—	—	

A tag neve	Lakhelye	Fizetett						Megjegyzés
		1884-re	1885-re	1886-ra	1887-re	1888-ra	1889-re	
		frt	frt	frt	frt	frt	frt	
45 Körmöczi áll. főreáliskola	Körmeőz	—	—	—	—	2	2	előfizető előfiz. 1889-től
Kőszeghi kath. gymn.	Kőszegh	—	—	—	—	—	—	
Kovács János unit. gymn. ig.	Kolozsvár	3	3	3	3	3	3	
Kulcsár Endre	Csurgó	—	—	2	2	—	—	
Lehman Róbert dr. tanár	Kolozsvár	3	3	3	3	—	—	
50 Lichtenegger József főgym. ig.	N.-Bánya	2	2	2	2	2	—	
Mailand Öszkár	Déva	—	—	—	—	—	—	
M.-Vásárhelyi ref. collegium	M.-Vásárhely	—	—	2	2	2	2	előfizető
Máthé György tanár	Budapest	—	—	—	—	—	—	
Mészáros Lajos	Zenta	—	—	—	2	—	—	
55 Mika Sándor dr. főreál. tr.	Brassó	3	3	3	—	—	—	
Miskolczi ref. gymn. könyvtára	Miskolcz	—	—	2	2	—	—	előfizető
Moldován Gergely	Kolozsvár	—	—	3	3	3	—	
Nagy-enyedi ref. főtanoda	N.-Enyed	—	—	2	—	—	—	előfizető
Nagy József ev. ref. pap	N.-Szeben	2	2	2	2	2	2	
60 Nagy Károly keresk. isk. tr.	Kolozsvár	—	—	3	3	3	3	
N.-váradai reáliskola	N.-Várad	—	—	—	2	—	—	előfizető
Óvári Kelemen dr. egyet. tr.	Kolozsvár	3	3	3	3	3	3	
Pannonhalmi könyvtár	Pannonhalma	—	—	—	—	2	2	előfizető
Petrán József	Kolozsvár	—	—	—	3	3	—	
65 Pór Antal	Pozsony	—	—	—	—	2	2	
Révész Ferencz	Szilágy-Somlyó	—	—	—	—	2	—	1889 óta tag
Rieger Imre	Pozsony	3	3	3	3	—	—	
Sárospataki főisk. főkönyvtára	Sárospatak	—	—	—	—	—	2	előfizető
Schmidt János gymn. tr.	Pécs	2	—	—	—	—	—	
70 Schöffler Leo	Szilágy-Somlyó	—	—	—	—	—	2	1889 óta tag
Simon Gábor tanár	Szászváros	2	2	2	2	2	2	
Somogyi István tanár	Temesvár	—	—	—	—	—	2	
Soproni áll. felső leányiskola	Sopron	—	—	—	—	2	—	előfizető
Szabó Barna ref. gymn. tr.	Miskolcz	2	2	2	2	2	—	
75 Szathmári kir. kath. főgymn.	Szathmár	—	—	—	—	—	2	előfizető
Szarnovszki Ede k. r. tanár	N.-Károly	2	—	—	—	—	—	
Széchy Károly dr.	Kolozsvár	—	3	3	3	3	3	
Székely Mikó ref. collegium	Szentgyörgy	—	—	2	2	2	2	előfizető
Sz.-udvarhelyi ref. coll. Kiss-féle könyvtár	Sz.-Udvarhely	—	—	—	—	—	2	előfizető
80 Szentimrei István	Szilágy-Somlyó	—	—	—	—	—	—	1889 óta tag
Szilasi Gergely dr. egy. tr.	Kolozsvár	3	3	3	3	3	3	
Szilágyi Albert	Kolozsvár	—	—	—	—	—	2	előfizető
Szilágyi Gyula ref. gymn. tr.	N.-Enyed	2	2	2	2	2	—	
Téglás Gábor	Déva	—	—	2	2	2	—	
85 Temesvári m. k. áll. reálisk.	Temesvár	—	—	—	—	—	—	előfizető
Turbucz Ferencz	Deés	2	—	—	—	—	—	
Tutsek Anna	Kolozsvár	—	—	—	3	3	—	
Ürmösi Lajos	Kolozsvár	—	—	—	—	—	—	1890-től tag
Vajda Emil dr. reálisk. tanár	Sz.-Udvarhely	2	2	2	2	2	—	
90 Várkonyi Endre	Sepsi-Sz.-György	—	—	—	—	—	2	
Váró Ferencz ref. tanár	N.-Enyed	2	2	2	2	—	—	

A tag neve	Lakhelye	Fizetett						Megjegyzés
		1884-re	1885-re	1886-ra	1887-re	1888-ra	1889-re	
		frt	frt	frt	frt	frt	frt	frt
Vida Károly gymn. tanár	Csurgó	2	2	—	—	—	—	—
Wieder Gyula gymn. tanár	Csik-Somlyó	—	—	—	—	2	2	—
Zentai községi főgymnasium	Zenta	—	—	—	—	2	2	2
Zlamál Ágost	Gyula-Fehérvár	—	—	—	—	—	2	—
Dr. Zoványi Jenő segédpap	Kolozsvár	—	—	—	—	—	—	—
Zsoldos Benő gymn. tanár	Sárospatak	2	2	2	2	2	—	—
		Összesen : 97.						1890 óta tag

A Múzeum-Egylet tagjai közül a szakosztálynak tagjai:

Boros György.
 Dr. Brassai Sámuel.
 Dr. Concha Győző.
 Dr. Csernátoni Gyula.
 Dr. Erődi Béla.
 Dr. Farkas Lajos.
 Dr. Felméri Lajos.
 Dr. Ferenczi Zoltán.
 Dr. Finály Henrik.
 Dr. Groisz Gusztáv.
 Dr. Hegedüs István.
 Dr. Kolozsvári Sándor.
 Kővári László.
 Dr. Lánczy Gyula.
 Dr. Lindner Gusztáv.

Páll Sándor.
 Dr. Nagy Ferencz.
 Sándor József.
 Dr. Schilling Lajos.
 Sebesi Jób.
 Szabó Sámuel.
 Dr. Szabó Károly.
 Dr. Szamosi János.
 Dr. Szász Béla.
 Dr. Szinnyi József.
 Therner Adolf.
 Torma Zsófia.
 Dr. Török István.
 Dr. Vajda Gyula.

Összesen : 29 tag.

A tagok összes száma: 126.

Új tagok és új előfizetők Kiadványaink eddig megjelent köteteit egyenként 1 frt 50 kr, az első 4 kötetet 4 frt, az V. és VI. kötetet 3 frt kedvezményárban szerezhetik meg, egyes kötetek ára külön 2 frt.

Kik tagok vagy előfizetők szándékoznak lenni, *Dr. Szamosi János* szakosztályi elnöknél vagy *Dr. Hegedüs István* szakosztályi titkárnál jelentkezhetnek. Pénzküldemények az elnökhöz intézendők. (Lakása: London-utca 4.)

Lakásváltoztatásról a titkár azonnal értesítendő, ki a kiadványok szétküldését eszközli. Ily ügyekben ő hozzá kell fordulni. (Lak. Wesselényi-utca 1.)